

Voorstelling

In 2007 kondigden wij de start van het onderzoek "Scheiding in Vlaanderen" (SiV) aan. Met dit grootschalig onderzoek willen we de diverse oorzaken, gevolgen en processen van echtscheiding in kaart brengen. Naar aanleiding van dit project, geven we ook een SiV-nieuwsbrief uit. Vandaag is het zover. De eerste nieuwsbrief ligt voor u klaar. De bedoeling is om u op de hoogte te houden van de stand van zaken en de vorderingen in het onderzoek.

Daarnaast trachten we u ook ruimer te informeren over het thema echtscheiding. We presenteren in de nieuwsbrief recente bevindingen en analyses van het SiV-onderzoeksteam en doen een greep uit het recente persaanbod.

In deze eerste nieuwsbrief zetten we voor u nog eens de belangrijkste kenmerken van het SiV-onderzoek op een rij. We geven een kort overzicht van de voorbije activiteiten en onze plannen op korte termijn.

SiV uit de startblokken

Sinds september 2007 is het voltallige SiV-team actief aan de slag met het onderzoek.

Achter de schermen werken vier onderzoekers full-time aan de ontwikkeling van de vragenlijsten voor het onderzoek. Aangezien de resultaten vooral ook bruikbaar moeten zijn voor de praktijk, organiseerde het SiV-team in het najaar 2007 drie gebruikersbijeenkomsten. Vanuit hun specifiek domein deden diverse maatschappelijke actoren hun inbreng en lieten zij hun licht schijnen op het onderzoek. Al deze informatie gaf mee vorm aan de vragenlijsten voor de volwassen partners, hun

In dit nummer

Voorstelling	1
SiV uit de startblokken	1
De SiV-identiteitskaart	2
Echtscheiding in cijfers	2
Uit het nieuws	3
SiV in de pers	3
Wie zijn wij?	4
Wordt verwacht	4

We presenteren u nieuw cijfermateriaal over echtscheiding en de resultaten van een onderzoek naar de rol van vrouwen in informele zorg. We bundelden ook enkele frappante krantenkoppen.

Wij hopen dat deze nieuwsbrief een interessant informatiekanaal voor u mag zijn en wensen u veel leesplezier!

Wilt u deze nieuwsbrief niet meer ontvangen?

E-mail dan naar info@scheidinginvlaanderen.be

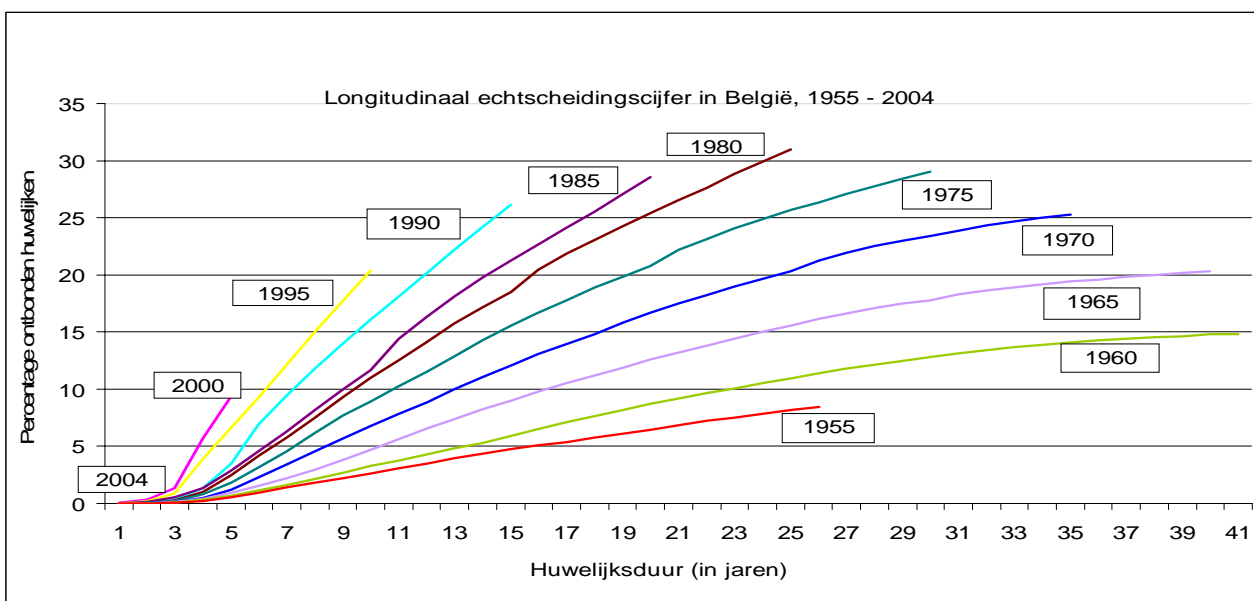
kinderen en hun ouders. De eerste versies van de vragenlijsten worden momenteel ter evaluatie voorgelegd aan de drie gebruikersgroepen. Ook experts uit binnen- en buitenland worden geconsulteerd. Van zodra de feedback verwerkt is, wordt binnenkort het startschot gegeven voor de voorstudie. Bij een 200-tal (ex-)partners en kinderen zal dan de inhoud en de methode van het onderzoek een eerste maal worden getest. De zomermaanden worden gereserveerd voor een kritische evaluatie van deze voorstudie. In het najaar hopen we met het grote veldwerk van start te kunnen gaan!

De SiV-identiteitskaart

Uitgangspunten	<ul style="list-style-type: none"> Echtscheiding treft niet alleen de twee partners maar ook de kinderen en het ruimere familiale en sociale netwerk. De gevolgen van echtscheiding kunnen niet los worden gezien van de aanloop en het verloop van de echtscheiding en de voorafgaande partnerrelatie(s). Een grondige en volledige analyse van het echtscheidingsgebeuren maakt een vergelijking met de nog steeds gehuwden noodzakelijk. Echtscheiding heeft een impact op zeer diverse aspecten van het dagelijkse leven.
Doelgroep	<ul style="list-style-type: none"> Ex-partners en gehuwden die voor de eerste maal trouwden tussen 1971-2005 Kinderen van minimum tien jaar oud Ouders van de (ex-)partners
Steekproef	<ul style="list-style-type: none"> 4.000 huwelijken afgesloten tussen 1971-2005 waarvan 1.333 nog gehuwde koppels en 2.667 gescheiden koppels In totaal worden dus 8.000 partners, hun kinderen en hun ouders in het onderzoek betrokken.
Onderzoeks-vragen	<ul style="list-style-type: none"> Wat zijn de diverse oorzaken voor echtscheiding in Vlaanderen? Op welke wijzen verlopen echtscheidingen in Vlaanderen? Wat zijn de gevolgen van echtscheidingen voor de partners, kinderen en ouders? Hoe hangen de aanloop, het verloop en de afloop van echtscheidingen samen?
Topics	<ul style="list-style-type: none"> Demografische aspecten Socio-economische aspecten De relatie tussen de (ex-)partners De ouder-kindrelatie Welbevinden en gezondheid Gebruik van diensten Sociale steun en netwerken Waarden en opvattingen
Financiering	<ul style="list-style-type: none"> Dit project wordt gefinancierd door het IWT-Vlaanderen en kadert binnen het strategisch basisonderzoek (SBO). Meer info vindt u op de website www.iwt.be.

Echtscheiding in cijfers

Onderstaande grafiek toont het longitudinale echtscheidingscijfer in België per huwelijkscohort. Tot voor kort hadden we enkel gegevens tot 2000. SiV maakte voor u een update aan de hand van nieuwe beschikbare gegevens tot 2004. Dat betekent dat we nu ook het aantal scheidingen van de huwelijkscohort van 2000 in kaart kunnen brengen. Na vier jaar huwelijk is één op tien gescheiden. Daarmee wordt de al eerder vastgestelde trend, namelijk dat we alsnog sneller uit elkaar gaan, bevestigd.

Bron: NIS (SiV bewerking)

Uit het nieuws

Dat echtscheiding een actueel thema is, blijkt uit de vele aandacht voor de thematiek in kranten en tijdschriften. We geven u hieronder een greep uit de meest opvallende nieuws- en persberichten.

Echtscheiding beïnvloedt kinderen niet negatief

Niet de echtscheiding zelf, wel het ouderlijke conflict beïnvloedt het welzijn van kinderen negatief. Ook de kwaliteit van de relatie tussen grootouders en kleinkinderen blijft behouden, hoewel er minder contact is na de echtscheiding. Dat blijkt een onderzoek van de Vrije Universiteit Brussel.

(Knack, 18/10/2007)

Gezellig naar de echtscheidingsbeurs

Tegenwoordig kan je niet alleen naar trouwbeurzen, ook de echtscheidingsbeurs maakt haar opgang. In Wenen ging de eerste van start en de Nederlanders zijn al gevolgd. De standhouders geven vooral praktische informatie en tips. In Vlaanderen komt de eerste echtscheidingsbeurs er op 21 juni 2008.

(Het Nieuwsblad, 27/10/2007; Knack, 12/12/2007; Het Volk, 11/02/2008)

Jeugdkrant helpt scheiding ouders verwerken

De provincie West-Vlaanderen ontwikkelde twee gratis krantjes voor kinderen en jongeren die bij een echtscheidingssituatie betrokken zijn. De bedoeling is dat kinderen en jongeren die geconfronteerd worden met echtscheiding zich herkennen in verhalen van anderen. Vaak voelen zij zich immers niet begrepen of zijn ze het slachtoffer van de situatie.

(De Standaard, 30/11/2007)

Gescheiden vrouw arm en gelukkig

Uit onderzoek van Prof. Mortelmans (UA) blijkt dat mannen financieel beter worden van een scheiding, terwijl vrouwen er op achteruit gaan. Vrouwen herpakken zich wel doorgaans sneller. Mannen wentelen zich langer in zelfbeklag.

(De Standaard, 06/12/2007; De Morgen, 27/11/2007)

Scheiden is slecht voor het milieu

Scheidingen hebben een negatieve invloed op het milieu. Dat blijkt uit een studie in de Verenigde Staten. Omwille van de grotere consumptie per persoon, zal een persoon in een gescheiden huishouden meer afval produceren.

(De Morgen, 03/12/2007)

SiV in de pers

“Onderzoekers brengen echtscheiding in kaart” en “Universiteiten zoeken uit waarom zoveel mensen scheiden”. Met deze krantenkoppen werd het SiV-onderzoek eind 2007 onder de aandacht gebracht.

Verschillende kranten (o.a. De Morgen, De Gazet van Antwerpen en Het Laatste Nieuws) en Radio 1 hebben aandacht besteed aan het SiV-onderzoek. Ook de gloednieuwe website www.scheidinginvlaanderen.be werd bekendgemaakt. Via deze website en de nieuwsbrief worden lezers op de hoogte gehouden van het reilen en zeilen van SiV. Suggesties en opmerkingen kunnen via deze kanalen eveneens worden overgemaakt aan het onderzoeksteam.

Wie zijn wij?

Universiteit Antwerpen
Prof. Dr. Dimitri Mortelmans
Dr. Ann Van den troost

Katholieke Universiteit Leuven
Prof. Dr. Koen Matthijs
An Katrien Sodermans

Studiedienst Vlaamse regering
Christine Van Peer
Kim Bastaits

Universiteit Gent
Prof. Dr. Piet Bracke
Elien Colman

Vrije Universiteit Brussel
Prof. Dr. Jan Van Bavel
Belinda Wijckmans

Wordt verwacht

The Pivotal Role of Women in Informal Care

Piet Bracke, Wendy Christiaens & Naomi Wauterickx

Een recent onderzoek van Piet Bracke e.a. naar het verstrekken en verkrijgen van informele zorg toont aan dat de partner de belangrijkste zorgverstrekker is. Het hoeft dan ook niet te verwonderen dat een echtscheiding gepaard gaat met belangrijke veranderingen in het zorgnetwerk. Vrouwen – die over het algemeen meest zorg verstrekken en ontvangen – kunnen na een scheiding blijven rekenen op de steun van zowel vrienden, als familieleden. Mannen vallen in het algemeen meer terug op de steun van hun ouders, broers en zussen. Na scheiding wijzigt het sociale steunnetwerk van mannen het meest ingrijpend. De hoeveelheid zorg die vroeger door hun partner werd gegeven, wordt na de scheiding in zekere mate opgevangen door hun ouders. Bovendien ervaren uit de echt gescheiden mannen minder steun van hun kinderen.

Het volledige onderzoek “The Pivotal Role of Women in Informal Care” kan je binnenkort nalezen in *Journal of Family Issues*.

“Wist u dat alimentatie voortaan online berekend kan worden op <http://www.alimentatie-online.be/>?”

Contacteer ons

Dr. Ann Van den Troost

Adres:

Centrum voor Longitudinaal en Levenslooponderzoek (CELLO)
Sint-Jacobstraat 2
2000 Antwerpen

Telefoon:

+32-3-275.55.32

Fax:

+32-3-275.57.93

E-mail:

ann.vandentroost@ua.ac.be

Bezoek ons op:

www.scheidinginvlaanderen.be

Hebt u nog suggesties voor deze nieuwsbrief e-mail dan naar ann.vandentroost@ua.ac.be